

Kumartaminen ja ydinoivallus

Harjoittaessamme äärimmäistä ja täydellistä valaistumista on hyvin vaikeaa kohdata erinomaisia opettajia. Olivatpa he miehiä tai naisia, heidän tulee olla tien oivaltaneita. Kuuluivatpa he menneisyyteen tai nykyisyyteen, he ovat villejä kettuja ja hyveellisiä mestareita. Siksi he opastavat pätevästi toisia, huomioivat syysuhteet eivätkä tee eroa itsen ja toisten välillä.

Tavattuamme todellisia opettajia meidän tulee irrottautua maailmallisista suhteista ja kulkea tietä päättäväisesti, aikaa tuhlaamatta. On harjoitettava jatkuvasti riippumatta ajatustemme runsaudesta tai vähäisyydestä. Meidän on harjoitettava välittömästi ja kokosydämisesti, silloin ilkeämieliset pilkkaajatkaan eivät häiritse meitä. Kertomus kätensä katkaisseesta ja mestarinsa ytimeen päässeestä patriarkka Hui-k'osta ei koske jotakuta toista. Kehonsa ja mielensä pois pudottanut zenmestari tarkoittaa juuri meitä itseämme.

Ydinoivallus ja Dharman välitys perustuu vilpittömyyteen ja syvään luottamukseen. Ne eivät tule ulkoapäin eivätkä sisältä, vaan siitä että arvostamme Dharmaa enemmän kuin kehoamme, luovumme maailmasta ja kuljemme tietä. Jos arvostamme itseämme enemmän kuin Dharmaa, emme voi oivaltaa emmekä välittää Dharmaa.

Muiden selityksistä riippumatta tarkastelkaamme nyt muutamia esimerkkejä Dharman kunnioittamisesta: meidän tulee kumartaa Dharmalle, ilmenipä se pilarina, puutarhalyhtynä, Buddhana, patriarkkana, villinä kettuna, demonina, miehenä tai naisena. Lukemattomien kalpojen ajan kunnioittakaamme kaikkia suuren Dharman oivaltaneita ja valaistuneiden ytimeen päässeitä. Voimme helposti saada kehon ja mielen, joka on yhtä tavanomainen kuin kaikkialla maailmassa kasvava riisi, hamppu, bambu tai kaisla, mutta on erittäin vaikeaa löytää todellista Dharmaa.

Sakyamuni Buddha on sanonut: "Tavatessanne äärimmäistä valaistumista opettavan mestarin älkää välittäkö hänen syntyperästään, asemastaan, ulkonäöstään, puutteistaan tai käytöksestään. Kunnioittakaa häntä hänen viisautensa takia, antakaa hänelle päivittäin hyvää ruokaa, lahjoittakaa taivaallista ruokaa ja taivaallisia kukkia, kumartakaa hänelle kolmasti päivässä ja pitäkää pahat ajatukset loitolla. Jos toimitte näin, olette valaistumistiellä. Valaistumismielen heräämisen jälkeen olen toiminut näin lakkaamatta ja toteuttanut äärimmäistä ja täydellistä valaistumista tähän päivään saakka."

Tästä syystä meidän tulisi pyytää puita ja kiviä julistamaan Dharmaa, kuunnella riisipeltojen ja kylien selityksiä, kysellä pyöreiltä pilareilta sekä opiskella seiniä ja tiiliä. Aikoinaan Indra kumarsi ketulle ja piti sitä opettajanaan. Kettua sanottiin suureksi bodhisattvaksi. Sen toiminta oli jalon tai alhaisen syntymän karmasta riippumatonta.

Kuitenkin typerykset, jotka eivät ole koskaan kuulleet tosi Dharmaa, sanovat: "Olemme korkea-arvoisia munkkeja, emme voi kumartaa nuorille valaistuneille. Olemme harjoittaneet vuosikausia, emme voi kumartaa vähän aikaa harjoittaneille, vaikka he olisivatkin oivaltaneet Dharman. Olemme saaneet opettajan tittelin, emme voi kumartaa tittelittömille. Olemme luostarin hallinnollisissa tehtävissä, emme voi kumartaa tavallisille munkeille. Olemme vanhempia munkkeja, emme voi kumartaa Dharman oivaltaneille maallikkoveljille tai maallikkosisarille. Olemme kolmen viisaan ja kymmenen bodhisattvan kaltaisia, emme voi kumartaa valaistuneille nunnille. Olemme keisarillisen perheen jälkeläisiä, emme voi kumartaa valaistuneille alamaisille." Sellaiset hupsut eivät koskaan näe eivätkä kuule tietä, vaan vaeltavat vierailuilla mailla päätieltä eksyneinä.

Kauan sitten Tang—dynastian Kiinassa elänyt zenmestari Chao-chou Chen-chi(1) heräsi valaistumismieleen ja lähti pyhiinvaellukselle. Hän sanoi: "Pyydän opastusta jokaiselta korkeamman tiedon omaavalta, vaikka

tämä olisi seitsenvuotias tyttö. Opetan jokaista oivaltamaton, satavuotiasta vanhustakin." Vaikka hän itse oli iäkäs, hän oli valmis kumartaen pyytämään opastusta jopa pieneltä lapselta. Sellaista muinaisten Buddhien asennetta on ylistettävä: Samoin kun valaistunut nunna ilmaantuu tähän maailmaan, buddhalainen munkki kumartaa hänelle ja liittyy hänen oppilasjoukkoonsa, se ilmentää erinomaisesti buddhalaista opiskelua. Se on kuin janon samuttamista vedellä.

Kiinalainen zenmestari Chih-hsien(2) oli vanhempi munkki, Lin-chin oppilas. Nähdessään eräänä päivänä Chih-hsienin saapuvan Lin-chi pyysi häntä pysähtymään. Chih-hsien sanoi: "Hyvä on." Lin-chi sanoi: "Olin juuri läimäyttämässä sinua." Sen jälkeen Chih-hsienistä tuli Lin-chin oppilas. Myöhemmin hän lähti Lin-chin luota ja meni tapaamaan Mo-vuoren nunnaa Mo-shania(3). Mo-shan kysyi häneltä: "Mistä tulet?" Chih-hsien vastasi: "Tien suusta (s.o. tahrattomasta paikasta)." Mo-shan kysyi: "Miksi et peitä suuta?" Chih-hsien meni sanattomaksi. Sitten hän kumarsi ja ryhtyi nunnan oppilaaksi.

Kerran Chih-hsien kysyi Mo-shanilta: "Millainen vuori on Mo-shan?" Nunna vastasi: "Sen huippua ei voi nähdä." Chih-hsien jatkoi: "Kuka on vuorella elävä ihminen?" Mo-shan vastasi: "Hänellä ei ole miehen eikä naisen hahmoa." Chih-hsien kysyi: "Miksi et muutu mieheksi?" Nunna vastasi: "En ole villin ketun henki, miten siis muuttuisin?" Chih-hsien kumarsi hänelle, päätti etsiä valaistumista ja ryhtyi hänen luostarinsa puutarhurimunkiksi kolmen vuoden ajaksi.

Myöhemmin tultuaan päämunkiksi Chih-hsien kertoi oppilailleen: "Sain puoli kauhallista vettä vanhalta ukolta Lin-chiltä ja puoli kauhallista vanhalta eukolta Mo-shanilta, näin siis täyden kauhallisen. Nyt olen tyydyttänyt janoni enkä enää etsi mitään." Tästä vanhasta tarinasta voimme havaita, että Mo-shan oli Kao-an Ta-yun(4) etevin oppilas, että hän oli pätevä välittämään mestarinsa ytimen ja siten hänestä tuli Chih-hsienin vanha eukko.

Lin-chi oli zenmestari Huang-pon dharmaperillinen ja tarmokkaan harjoituksensa seurauksena hänestä tuli Chih-hsienin vanha ukko. Vanha ukko tarkoittaa hengellistä isää ja vanha eukko hengellistä äitiä. Chih-hsienin kumartaminen ja Dharman etsiminen nunna Mo-shan Liao-janilta kuvaa loistavasti buddhalaista tapaa. Se on meille esimerkki munkin eheydestä ja sukupuolten erottelun murtamisesta.

Nunna Miao-hsin(5) oli Yang-shanin(6) oppilas. Kerran Yang-shan etsiskeli sopivaa ehdokasta luostarin toimisto-osaston johtajaksi. Hän kysyi vanhemmilta, monissa tehtävissä olleilta munkeilta, ketä nämä suosittelisivat. Erilaisia mielipiteitä esitettiin, kunnes Yang-shan lopulta sanoi: "Huaista kotoisin oleva nunna Miao-hsin on nainen, mutta hänellä on ylevä mieli ja nähdäkseni hän on pätevin henkilö tähän tehtävään." Kaikki olivat samaa mieltä, joten Miao-hsin sai nimityksen. Tuohon aikaan Yang-shanilla oli useita eteviä oppilaita, mutta kukaan ei ollut tyytymätön päätökseen. Vaikkei hänen asemansa ollutkaan kaikkein tärkein, Miao-hsin hoiti tehtävänsä erinomaisesti ja epätavallisesti.

Kerran toimisto-osastoon saapui 17 szechwanilaista munkkia, jotka olivat zenvaelluksella ja halusivat tavata zenmestari Yang-shanin. He aikoivat kiivetä ylös vuorelle, mutta oli jo iltayö, joten heidän piti yöpyä toimisto-osastossa. Levätessään he alkoivat keskustella kuudetta patriarkkaa, tuulta ja lippua koskevasta tunnetusta tarinasta. Kukin esitti asiasta oman tulkintansa, mutta jokainen pieleen menevästi. Miao-hsin sattui kuulemaan keskustelun seinän takaa ja tokaisi: "Sääli, että 17 sokeaa asiaa on kuluttanut zenvaelluksella loppuun monia olkisandaalipareja eivätkä he vielä edes uneksi Dharmastal"

Vähän myöhemmin Miao-hsinia avustanut noviisi kertoi munkeille, mitä hänen opettajansa ajatteli heidän keskustelustaan. Kukaan heistä ei pahastunut, vaan päinvastoin he häpesivät oivaltamattomuuttaan. Oitis he suoristivat kaapunsa, syyttivät suitsukkeita, kumarsivat ja pyysivät nunnalta opetusta. Miao-hsin sanoi: "Tulkaa lähemmäksi." Mutta juuri kun he olivat siirtymässä lähemmäksi hän huusi: "Tuuli ei puhalla, lippu ei liehu, mieli ei liiku!" Sen kuultuaan munkit tutkistelivat mieltään ja kumarsivat hänelle kiitollisina ryhtyen hänen oppilaikseen. Pian he palasivat läntiseen Szechwaniin vieraillematta lainkaan Yang-shanin luona.

Kolme viisasta ja kymmenen bodhisattvaa eivät todellakaan ylitä Miao-hsinin oivallisuutta! Hänen toimintansa oli Buddhien ja patriarkkojen suoraa linjaa välittävän toimintaa. Siksi nykyisinkin kun päämunkeilta ja oppilasmunkeilta puuttuu ymmärrystä, heidän ei pitäisi pyytää opastusta Dharmaa oivaltamattomilta vanhemmilta munkeilta, vaan heidän tulisi kutsua valaistunut nunna opettamaan Dharmaa.

Harjoittajia opastavalla opettajalla täytyy olla viisauden silmä. Kuitenkin on monia, kehoon ja mieleen kiintyneitä guruja, joille jopa maailmalliset ihmiset nauravat. Heitä ei tietenkään tulisi pitää Dharman julistajina. Maallikkojen joukossa on myös sellaisia, jotka eivät halua kumartaa Dharmaa välittäneille opettajille. Koska he eivät tajua eivätkä opiskele tietä, he ovat eläinten kaltaisia, kaukana Buddhista ja patriarkoista. Jos joku haluaa omistautua kokonaisesti Dharmalle, Dharmasta on varmasti oleva hänelle apua. Taivaan ja maan hupsutkin tunnistavat todellisen vilpittömyyden. Kuinka olisi mahdollista, että kaikkien Buddhien tosi Dharma ei saisi aikaan sopusointua? Jopa multa, hiekka ja kivet aistivat vilpittömyyden:

Nykyisen ajan Sung-dynastian Kiinan tempeleissä on tien oivaltamisensa tähden kuuluisiksi tulleita nunnia. Heitä on nimitetty keisarin pyynnöstä huomattavien luostareiden opettajiksi ja he pitävät opetuspuheita dharmahalleissa. Sekä päämunkit että oppilasmunkit kokoontuvat kuuntelemaan heidän julistustaan. Munkkien tapaan he johtavat kysymys- ja vastausistuntoja, se on vakiintunut käytäntö. Kun joku on oivaltanut Dharman, tullut todelliseksi muinaiseksi Buddhaksi, meidän ei pidä ajatella, mitä hän on aikaisemmin ollut. Hänen kohtaamisensa on uusi ja erityislaatuinen tilanne, meidän on ajateltava vain tänähetkistä olemista. Niinpä on syytä kumartaa nunnalle, joka välittää todellisen Dharman näkemisaarretta ja jota kunnioittavat niin arhatit, kolme viisasta kuin kymmenen bodhisattvaakin. Mitä hienoa on muka miehenä olemisessa?

Kaiken kaikkiaan tyhjä avaruus on tyhjää avaruutta, neljä elementtiä ovat neljä elementtiä, viisi ilmiöryhmää ovat viisi ilmiöryhmää. Naiset ovat samanlaisia, sekä miehet että naiset voivat oivaltaa tien. Meidän on kunnioitettava yhtäläillä kumpienkin oivallusta, erottelematta miehiä ja naisia. Se on korkeimman, erinomaisen tien periaate.

Kiinassa on myös maallikkoja, jotka ovat omistautuneet buddhalaisuudelle luopumatta maailmasta. Maailman huolien keskellä he elävät puhdasta elämää rakentamissaan majoissa joko yksin tai puolisoidensa kanssa. Kaikki he yrittävät kirkastaa samoja asioita kuin munkeiksi ryhtyneet mestarit. Siksi kokoonnutaan opiskelemaan, kumarretaan ja saadaan ohjausta. Ei ole väliä, ollaanko miehiä, naisia vai eläimiä. Satavuotiaskaan munkki, joka ei ole nähnyt Dharmaa edes unissaan, ei ole Dharman oivaltaneiden maallikkomiesten tai maallikkonaisten veroinen. Kuitenkin he kumartavat hänelle aivan kuten isäntä kumartaa vieraalleen.

Jopa seitsenvuotias tyttönen voi olla kaikkien munkkien, nunnien, maallikoiden ja elävien olentojen opettaja, rakastava äiti, jos hän kulkee tietä ja oivaltaa Dharman. Lootussuutrassa lohikäärme kuninkaan tyttären kerrotaan tulleen Buddhaksi. Buddhalaisen tien muinaisen käytännön mukaan hänelle on kumarrettava yhtä kunnioittavasti kuin kaikille valaistuneille Tathagatoille. Säälittäviä ovat ne, jotka eivät tiedä tätä ja joilla ei ole oikeaa välitystä.

Kirjoitettu kirkkaana maaliskuun päivänä vuonna 1240 Kannondori—Koshohorinjissa.

1. Chao-chou Chen-chi (778—897), japanilaisittain Joshu Shinsai.
2. Chih-hsien (? —895), japanilaisittain Shikan.

3. Mo-shan Liao-jan, japanilaisittain Matsuzan Ryanen, eli 800—luvulla.
4. Kao-an Ta-yu, japanilaisittain Koan Daigun.
5. Miao-hsin, japanilaisittain Myoshin, eli 800—luvulla.
6. Yang-shan (803-887), japanilaisittain Gyozan, oli toinen kuei-yang -suuntauksen nimellä tunnetun zenin "talon" perustajista.

(Käännös: Taehye sunim, lainaus sallittu, jos kääntäjä mainitaan.)